

UIT ADLO-DEMONSTRATIEPROJECT

Maximale hokdensiteit geen maximale opbrengst

Dat is de conclusie uit een demoproef uit het demonstratieproject 'Economische en technische kengetallen in het moderne varkensbedrijf.' Daarin worden verschillende kengetallen uit de moderne varkenshouderij van dichtbij bekeken.

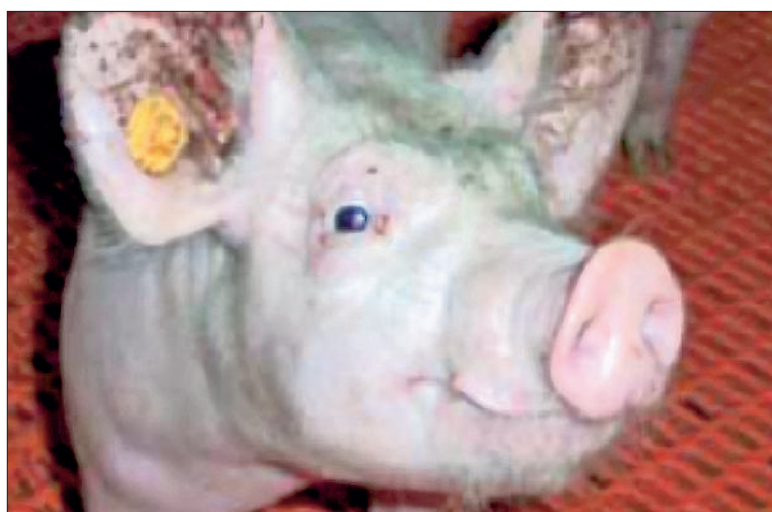
Wettelijk vastgelegd

Een hogere bezetting betekent meer varkens per vierkante meter en meer varkens aan dezelfde voeder- en drinkplaats. Dat kan resulteren in competitie, agressie en frustratiegedrag. Verder beïnvloedt hokdensiteit de heersende infectiedruk, het stalmilieu en de gezondheid van de dieren. De gezondheid komt onder druk te staan, wat kan resulteren in een verlaagde voederopname en groei. De maximale bezettingsgraad is wettelijk vastgelegd. De maximale wettelijke bezettingsgraad, met de minimale vereiste oppervlakte per dier, vindt u in Tabel 1.

TABEL 1		
Maximale wettelijke bezettingsgraad		
Gemiddeld diergewicht (kg)	België Vereiste oppervlakte (m ²) per dier	Nederland Vereiste oppervlakte (m ²) per dier
< 10 kg	0,15	0,20
10 tot 15 kg	0,20	0,20
15 tot 20 kg	0,20	0,30
20 tot 30 kg	0,30	0,30
30 tot 50 kg	0,40	0,50
50 tot 85 kg	0,55	0,65
85 tot 110 kg	0,65	0,80
> 110kg	1,00	1,00

Om het belang van de hokdensiteit aan te tonen, werden demoproeven opgezet waarbij zootechnische prestaties en gedrag werden opge-

De huidige varkenshouderij wordt gekenmerkt door een sterk toegenomen productiegetal. Door het huidige management en de gebruikte genetica worden steeds meer biggen per zeug geboren en gespeend. Toch nemen de plaatsen in de biggenbatterij en vleesvarkensstal slechts in beperkte mate toe. Bij een te hoge hokdensiteit kunnen de evidente voordelen van een hoog productiegetal ondergesneeuwd worden door de nadelen.

Bij een hoge hokdensiteit gaan de technische prestaties naar beneden. Ook het gedrag wijzigt, met onder andere meer staartbijten.

volgd. De proeven werden uitgevoerd in twee praktijkbedrijven en in praktijkcentrum PVL (Bocholt). In het eerste opzet (PVL + praktijkbedrijf A) werden in de biggenfase twee verschillende hokdensiteiten met elkaar vergeleken. Die twee verschillen in densiteit werden ook aangehouden in de vleesvarkensfase. In het andere proefopzet (praktijkbedrijf B) werd in de vleesvarkensfase opnieuw gekozen voor 1 densiteit.

Een overzicht van het proefopzet vindt u in Tabel 2.

In de biggenfase en vleesvarkensfase

In het eerste opzet werden zowel in de batterijfase als in de vleesvarkensfase 2 verschillende hokdensiteiten toegepast. In de biggenbatterij bedroeg de densiteit 0,30m²/dier (14 dieren/hok) en 0,36m²/dier (11 dieren/hok). In de vleesvarkensfase werd dit verschil doorgetrokken met 0,65m²/dier (14 dieren/hok) en 0,85m²/dier (11 dieren/hok). Er werden in totaal 100 varkens, verspreid

TABEL 2		
Overzicht van het proefopzet		
Proefopzet	1	2
Locatie	PVL + bedrijf A	Bedrijf B
Densiteit biggenbatterij	Maximale vs. lage bezetting	Maximale vs. lage bezetting
Densiteit vleesvarkens-	Maximale vs. lage bezetting	Maximale bezetting

over de 2 bedrijven, opgevolgd. Het gedrag, de gewichten, de groei en de slachthuisresultaten werden gemonitord. Uit dit onderzoek werd duidelijk dat een lagere hokdensiteit in de biggenbatterij en de vleesvarkensfase een positief effect heeft op de dagelijkse groei van de varkens (figuren 1 en 2). Bij 1 van de 2 bedrijven werden ook meer staartbijtgedrag en meer oorletsels gezien bij een hogere densiteit. De voederconversie werd niet beïnvloed. In dit onderzoek waren ook in het slachthuis nog resultaten zichtbaar. Varkens die gehouden werden bij een lagere hokdensiteit haalden een hoger levend eindgewicht (op dezelfde tijdsspanne), hadden een bredere ham, een grotere vleesdikte en een lager typegetal.

In de biggenbatterij

In een tweede opzet werd enkel in de biggenbatterij een verschillende densiteit gehanteerd; enerzijds 30 dieren/hok (maximale bezetting), anderzijds 25 dieren/hok (lage bezetting). In de vleesvarkensfase werd in alle hokken een zelfde densiteit toegepast (13 dieren per hok).

Uit de resultaten van de proef bleek dat zowel het gedrag (tabel 3), de groei (figuur 2), het gewicht en de letsels op het einde van de batterijfase worden beïnvloed door de hokdensiteit. Daarbij geeft de laagste hokbezetting de beste resultaten (minder frustratiegedrag, minder letsels en hogere dagelijkse groei). Ook hier werd statistisch geen effect

Lagere productiekosten **Meer werkgemak** **Betere vleesvarkens**

www.TOPIGS.be

TOPIGS
Progress in Pigs

BR20470400

LANDBOUWLEVEN

Hoe wordt u abonnee?

Meld uw naam, voornaam en volledig adres aan:

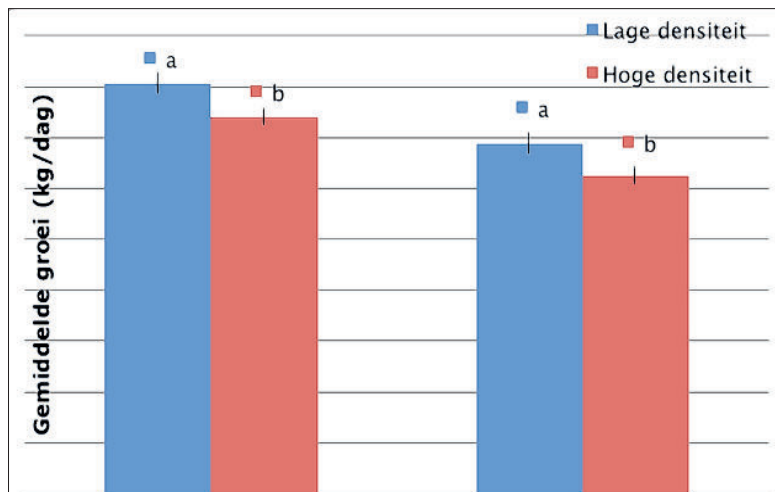
LANDBOUWLEVEN - Abonnementendienst - Léon Grosjean 92 - 1140 Brussel
Tel.: 02/730.33.09 - Fax: 02/225.59.01 - E-mail: abonnement@landbouwleven.be

Een abonnement voor één jaar kost 56 €.

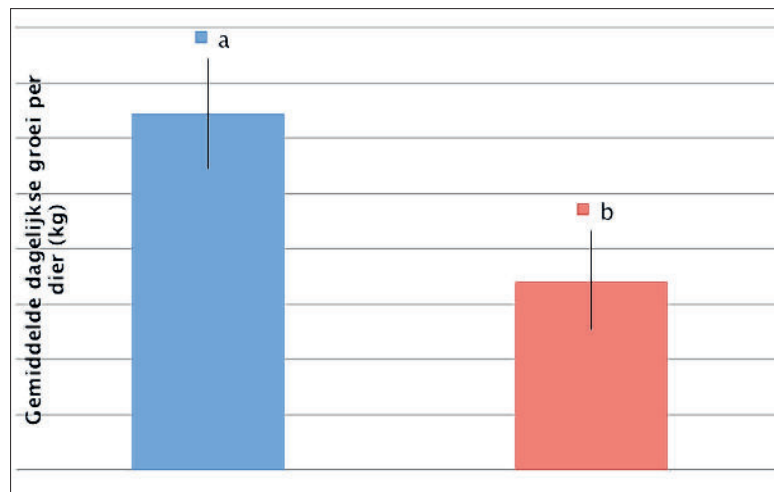
Betaling via overschrijving (56 €) op rekeningnummer
BE42-1030-1157-0754 van Landbouwleven, 1140 Brussel;

Woont u in het buitenland, informeer dan eerst naar de abonnementsprijs voor uw land.

BR20488828/VSN-E
BR20488828

Figuur 1. Dagelijkse groei in de vleesvarkensfase (bedrijf A). Significante verschillen worden aangeduid met verschillende letters. Dezelfde trend werd vastgesteld in praktijkcentrum PVL (Bocholt).

Figuur 2: Dagelijkse groei in de biggenbatterij (bedrijf b). Significante verschillen worden aangeduid met verschillende letters.

TABEL 3
Gedragverschillen in de biggenbatterij, weergegeven als gemiddelde $\pm$ standaard fout

Gedrag (freq/min)	25 dieren/hok	30 dieren/hok
Staaftbijten	0,052 $\pm$ 0,011	0,125 $\pm$ 0,016
Oorzuigen	0,179 $\pm$ 0,024	0,279 $\pm$ 0,029
Likken	0,244 $\pm$ 0,031	0,506 $\pm$ 0,052
Spelen	0,254 $\pm$ 0,041	0,500 $\pm$ 0,058
Snuffelen	3,517 $\pm$ 0,157	4,606 $\pm$ 0,174
Kettingbijten	0,456 $\pm$ 0,030	0,990 $\pm$ 0,037
Dekbeweging	0,015 $\pm$ 0,005	0,115 $\pm$ 0,016

op de voederconversie waargenomen. In de vleesvarkensfase (alle hokken zelfde densiteit) verdwijnen de verschillen. Ook in het slachthuis was geen effect van hokdensiteit in de biggenbatterij meer terug te vinden.

Conclusie

Uit beide uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de hokdensiteit een impact heeft op de prestaties en het gedrag van de dieren. De invloed is echter het grootst als de lagere hokdensiteit zowel in de biggenbatterij als in de vleesvarkensfase kan worden aangehouden. Niet enkel de groeieresultaten van de dieren worden beïnvloed, ook bijgedrag en letsels kwamen minder voor bij een lagere hokdensiteit. Wel moet worden nagegaan of het opzetten van minder varkens financieel kan worden gecompenseerd door een betere groei en betere slachresultaten. Er moet met andere woorden naar een evenwicht gezocht worden tussen optimale hokdensiteit en optimale economische resultaten.

Naar: S. Van Beirendonck, J. Gorssen, J. Van Thielen en B. Driessen.

Veel factoren bepalen succes berenhouderij

Onderzoek op 70 varkensbedrijven naar het houden van beren bevestigt dat veel factoren samen het succes van beren houden bepalen. Onderzoekers van Wageningen UR presenteerden op 12 november 2013 in Wijchen de resultaten van een grootschalig onderzoek.

Het blijkt dat vier aandachtsgebieden het gedrag van beren beïnvloeden: diergericht management, rust en regelmaat, huisvesting en voeding en drinkwater. De onderzoeksresultaten bieden varkenshouders en hun adviseurs tal van handvatten om van het houden van beren een succes te maken.

Bij het niet meer castreren van beerbiggen is het op de juiste manier houden van beren belangrijk. Beren vertonen ander gedrag dan borgen en gelten. Varkenshouders die stoppen met castreren moeten hiermee leren omgaan. Onderzoeker dr. ir. Carola van der Peet-Schwering van Wageningen UR Livestock Research heeft in een onderzoek op 70 varkensbedrij-

ven de factoren in kaart gebracht die het gedrag van beren beïnvloeden. Van der Peet: „Beren vertonen in een groep ander gedrag dan vrouwelijke varkens. Beren zijn vaak onstuimiger. Zeker als ze op de leeftijd komen waarop hun hormonen gaan werken. Een complex samenspel van factoren blijkt het gedrag te beïnvloeden.”

Complex geheel

Het onderzoek heeft een groot aantal factoren in kaart gebracht die het succes van het houden van beren in positieve en negatieve zin beïnvloeden. Van der Peet: „Varkenshouders kunnen met het aanpassen van een aantal factoren het gedrag van beren al beïnvloeden.”

Een belangrijk aspect is voeding. Voersamenstelling, de dagelijkse hoeveelheid voer, het aantal dieren per eetplaats en de watervoorziening spelen allemaal een rol. Ook de huisvesting, zoals een open hokafscheiding en schone vloeren en dieren,

beïnvloedt het gedrag. Carola van der Peet: „Het is belangrijk om factoren die stress kunnen veroorzaken of een negatieve prikkel kunnen geven te voorkomen.”

De onderzoekers wijzen erop dat varkenshouders bij de omschakeling naar het houden van beren niet alleen staan. „Rond een varkenshouder bevinden zich veel specialisten die al op het bedrijf komen. Bijvoorbeeld een medewerker van een mengvoerbedrijf, een dierenarts of een andere adviseur. Zij kunnen op basis van de onderzoeksresultaten samen met de varkenshouder nagaan welke factoren aangepast kunnen worden om het gedrag van beren te beïnvloeden,” benadrukt Van der Peet. „Dit onderzoek bevestigt dat het gewoon mogelijk is om met succes beren te houden.”

Het onderzoek is door Wageningen Universiteit en Research Centre uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en het Productschap Vee en Vlees.

DanBred
INTERNATIONAL
Belgium

DEKRIJPE DEENSE ZEUGEN
aankoop van biggen
7 tot 20 kg

CHAUFFEUR GEVRAAGD
Rijbewijs CE

BVBA Dewyse & Co.
Molenweg 6 - 8650 Klerken
tel.: 051/50.07.25
GSM: 0495/24.88.99 (biggen)
GSM: 0495/24.88.11 (zeugen)
www.danbredint.be

VARKENSHOUDER : BESPAAR OP UW GROOTSTE KOST!

MAAK ZELF UW KRACHTVOER MET DE ECOFARMFEEDER
De Ecofarmfeeder droogt uw CCM, mengt met kern en blaast het in de silo.

LUDO PAUWELS
LUDO PAUWELS - 0032 477504236